

ОФІС ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
№ 200/32117-15/3 від 18.09.20

дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя (стаття 49 Конституції України).

Відповідно до Календаря профілактичних щеплень, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16.09.2011 № 595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10.10.2011 за № 1159/19897, визначено перелік обов'язкових профілактичних щеплень та оптимальні строки їх проведення.

Статтею 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» визначено, що профілактичні щеплення проти дифтерії, кашлюка, кору, поліомієліту, правця, туберкульозу є обов'язковими і включаються до календаря щеплень. Відповідне співвідноситься зі статтею 27 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», якою передбачено, що профілактичні щеплення з метою запобігання захворюванням на туберкульоз, поліомієліт, дифтерію, кашлюк, правець та кір в Україні є обов'язковими.

Рівень імунізації населення, згідно з Календарем профілактичних щеплень до визначених шести вікових груп при профілактиці десяти інфекційних захворювань, є одним із завдань Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Імунізація є питанням національної безпеки країни. У період воєнного стану питання імунізації є надзвичайно актуальним для збереження здоров'я військовослужбовців, а також і цивільного населення.

Метою імунізації є захист кожної людини від серйозних захворювань, що у більшості випадків досягається при створенні колективного імунітету, який формується при рівні імунізації населення не нижче 95%. Завдяки колективному імунітету припиняється поширення збудників і зупиняються спалахи інфекційних захворювань. Ті, кому протипоказані щеплення за станом здоров'я, опосередковано захищені доки в суспільстві підтримується необхідний рівень охоплення вакцинацією. Внаслідок відсутності колективного імунітету, років недовіри до вакцинації нині маємо ймовірність виникнення спалаху кору.

Кір - це одне з найзаразніших вірусних захворювань. 9 з 10 неімунованих людей, що контактують із хворим, будуть заражені. Кір – одна з головних причин дитячої смертності в світі. За даними ВООЗ, щороку у світі 30 - 40 мільйонів дітей хворіють на кір, понад 800 тисяч помирають від самої інфекції та її ускладнень.

Протягом трьох років епідемії кору в Україні (2017-2019 р.р.) захворіло понад 115 тисяч людей, більшість з яких діти; померла 41 особа, з них 25 дітей. Україна була у п'ятірці країн, на які припадало майже половина всіх випадків захворювання на кір у світі поруч з Демократичною Республікою Конго, Ліберією, Мадагаскаром та Сомалі.

Впродовж останніх чотирьох років охоплення плановою вакцинацією проти кору серед дітей віком 12 місяців та 6 років було недостатнім (<95%). Рівні

охоплення щепленнями дітей, віком 12 місяців знизилась з 93,2% у 2019р. до 74,1% у 2022р. 6-ти річних дітей - з 91,7% у 2019р. до 69,1% у 2022р.

Це стало причиною реєстрації чергового зростання захворюваності на кір в Україні у 2023 році після років епідемічного благополуччя. За 7 місяців поточного року зареєстровано 30 випадків захворювання на кір в 10-ти регіонах (Хмельницька, Львівська, Тернопільська, Вінницька, Волинська, Рівненська, Харківська, Закарпатська, Чернігівська області та м.Київ), з яких 53% випадків припадає на дитяче населення.

Міністерством охорони здоров'я України ініційовано проведення кампанії щодо доохоплення щепленнями всіх не щеплених дітей до 17 років проти кору. У всіх регіонах України на рівні військових адміністрацій затверджено Плани проведення catch-up кампанії з вакцинації проти кору, епідемічного паротиту та краснухи серед дитячого населення.

Вакцини для профілактики інфекцій, включених до Календаря профілактичних щеплень для громадян є безкоштовними та доступними. Усі зареєстровані в Україні препарати є якісними, безпечними та ефективними.

Життя і здоров'я наших дітей – це безумовний пріоритет. Тож коли політики добровільної вакцинації недостатньо для досягнення та підтримання колективного імунітету, національні органи влади можуть обґрунтовано запровадити політику обов'язкової вакцинації з метою досягнення належного рівня захисту від серйозних захворювань.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» визначено, що прийом дітей до виховних, навчальних, оздоровчих та інших дитячих закладів проводиться за наявності відповідної довідки закладу охорони здоров'я, в якому дитина перебуває під медичним наглядом. Довідка видається на підставі даних медичного огляду дитини, якщо відсутні медичні протипоказання для її перебування у цьому закладі, **а також якщо їй проведено профілактичні щеплення згідно з календарем щеплень** і вона не перебувала в контакті з хворими на інфекційні хвороби або бактеріоносіями.

Разом з цим, статтею 9 Закону України «Про освіту» (далі - Закон) передбачено різні форми здобуття освіти.

Недопуск нещеплених дітей до закладів освіти не порушує їх прав, а захищає інших від небезпеки.

Так, діти, які не отримали профілактичних щеплень можуть реалізувати своє право на освіту у таких формах як сімейна, дистанційна тощо, оскільки якщо дитина не отримала обов'язкових профілактичних щеплень згідно з Календарем профілактичних щеплень вона не може бути прийнята (зарахована) за такими формами навчання: очна (денна, вечірня), заочна, мережева, дуальна, тоді як залишаються доступними інші визначені Законом форми здобуття освіти.

Держава має забезпечити баланс між правом дитини отримати освіту і правами інших дітей. Коли індивідуальний інтерес протиставляється загальному інтересу суспільства, то перевагу має загальне благо на безпеку та охорону здоров'я.

Наразі, встановлено системні порушення пов'язані з допуском нещеплених дітей до організованих дитячих колективів.

Особливого занепокоєння викликають факти, коли дітей з незакінченим вакцинальним статусом свідомо допускають до організованих дитячих колективів, тим самим не лише злісно порушуючи норму закону, але й наражаючи на небезпеку увесь колектив такого закладу.

Такі факти допущення нещеплених дітей в організовані колективи, зокрема, у м. Чернігів, викладені у листі Генерального директора ДУ «Чернігівський центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» від 13.09.2023 №12-28/1198 (додається). За результатами проведеної верифікації вакцинального статусу дітей КНП «Сімейна поліклініка» Чернігівської міської Ради, виявлено **569 дітей, які не мають щеплень проти кору, паротиту, краснухи, відповідно до Календаря профілактичних щеплень та відвідують загальноосвітні навчальні заклади та заклади дошкільної освіти м. Чернігів.** Тобто, такі діти свідомо були допущені до навчання працівниками закладів освіти.

Враховуючи викладене, просимо Вас, відреагувати на викладені факти.

Також, просимо Вашого сприяння в інформуванні населення, особливо освітян, у необхідності проведення обов'язкових профілактичних щеплень згідно з Календарем профілактичних щеплень та неможливості відвідувати заклади освіти без закінченого вакцинального статусу.

Додаток: зазначене на 4 арк. у 1 прим.

З повагою
Генеральний директор

Людмила ЧЕРНЕНКО